G R I F F I E
raadsgriffie@woerden.nl
0348-428510
06-20094715

gemeente
WOERDEN

Aan
Presidium
Afschrift aan

Datum
4-11-2013
Opsteller
E.M. Geldorp
Bijlage

Memo

Onderwerp
Evaluatie proces begrotingsbehandeling

Al enige jaren is het proces rondom de begrotingsbehandeling grosso modo op dezelfde wijze georganiseerd. Alle betrokkenen (raad / college / ambtelijke organisatie) kunnen zich tot op heden redelijk tot goed vinden in dit proces, althans, er zijn geen signalen die het tegendeel beweren. Het proces kan wellicht op onderdelen worden aangepast. Onderstaand staan hiertoe een aantal suggesties, mede gelet op het feit dat de raad de volgende periode wellicht meer dan 7 fracties kent:

1. Aanlevermoment begroting. De begroting wordt in de raadvergadering van (eind) september aan de raad aangeboden. Is dat vroeg genoeg, gelet op het feit dat de begroting vóór 15 november bij de provincie moet zijn aangeleverd? Is het een bezwaar als de pers de begroting (al dan niet onder embargo) eerder kent dan de raad?
2. Begrotingsmarkt. Er was onvoldoende duidelijk wie van de ambtenaren de financiële specialisten waren en de beleidsspecialisten. Enkele vragen van raadsleden werden daardoor niet of onvoldoende beantwoord. Voor de volgende keer is het wenselijk dat er een duidelijk (fysieke) splitsing wordt gecreëerd, zodat het helder is aan welke ambtenaar financiële vragen en aan welke ambtenaar beleidsinhoudelijke vragen kunnen worden gesteld.
3. Beantwoording schriftelijke vragen. De beantwoording van de eerste serie vragen kwam in de ogen van enkelen (te) laat aan (enkele uren voor de commissiebehandeling). Daarmee kon de beantwoording nauwelijks worden betrokken bij de commissiebehandeling. Het zou verstandig zijn om af te spreken dat de beantwoording uiterlijk 17.00 uur op de dag vóór de commissiebehandeling wordt aangeleverd. Hiervoor moet ruimte voor alle betrokkenen in het proces worden gecreëerd. Het is daarbij wel wenselijk dat de schriftelijke vragenronde zowel technische als politieke getinte vragen betreft, net als dit jaar het geval is. Zie ook onder 6.
4. Commissiebehandeling. De commissie Middelen kon de begroting in de voorgeschreven tijd van 3,5 uur niet volledig behandelen, laat staan dat overige onderwerpen aan de orde konden komen. Voor de volgende keer is het aan te bevelen langere tijd voor commissiebehandeling uit te trekken (bijvoorbeeld starttijd 19.00 uur of over twee

avonden uitspreiden) en geen overige onderwerpen te agenderen. Hiervoor dient het vergaderschema 2014 te worden aangepast. Zie ook de opmerking over het aantal fracties in 2014.

5. Splitsing techniek en politiek in de behandeling. Het proces van de begrotingsbehandeling is zo ingericht, dat er een splitsing is tussen een technisch behandelgedeelte en een politiek behandelgedeelte. Het deel tot aan de commissiebehandeling kan als technisch worden bestempeld, het deel vanaf de commissiebehandeling als politiek. Het viel op dat tijdens de commissiebehandeling (weer) veel vragen aan het college werden gesteld en dat er onder de commissieleden onderling weinig werd gedebatteerd/gediscussieerd. De commissiebehandeling is er (ook) juist voor bedoeld dat fracties onderling draagvlak zoeken voor hun visie. De visie van het college is wat dat betreft al verwoord in de begroting. De huidige opbouw en formulering van de begroting “lokt” het stellen van vragen aan het college overigens wel uit en biedt weinig handvatten om een discussie over speerpunten van beleid te voeren. Zie in dit kader ook de memo van de griffie van 1 november 2013 over aandachtspunten bij / de opbouw van de programmabegroting.
6. Moment van raadsbehandeling. De vastgestelde begroting dient uiterlijk op 15 november aan de provincie Utrecht te worden toegezonden. De laatste jaren stelt Woerden de begroting in de oktoberraad vast (eind oktober). Er is in principe ruimte om de behandeling een aantal dagen op te schorten. Daarmee komt er “lucht” in het behandelproces. Voor de volgende keer is het aan te bevelen dat de begrotingsraad minimaal een week wordt opgeschoven. Hiervoor dient het vergaderschema 2014 te worden aangepast.
7. Raadsbehandeling. De opbouw van de vergadering was logisch. Gestart werd met een vorm van algemene beschouwingen (weinig tot geen interrupties), waarna in tweede termijn meer discussie was over onder meer moties en amendementen. Wellicht is het te overwegen om voor een volgende keer eerst een vorm van algemene beschouwingen te houden, daarna een (volwaardige) eerste termijn, waarin fracties met name bij het college toezeggingen kunnen afdwingen en/of amendementen en moties indienen/toelichten en waarin ruimte voor debat is, gevolgd door een tweede termijn, die meer een “concluderend” karakter zal hebben. Het is overigens prettig om moties en amendementen zo mogelijk van te voren tijdig bij de griffie in te dienen, zodat er een inhoudelijke en technische check kan plaatsvinden. Met de meeste amendementen/moties is dit overigens gebeurd.
8. Alle actoren eigen processen op dat moment aanpassen. T.b.v. een soepel verloop van het gehele proces is het aan te bevelen dat alle actoren (fracties, college en ambtelijke organisatie) op gezette momenten voldoende tijd vrijmaken om de eigen bijdrage op tijd te kunnen leveren. Dus wellicht vergaderingen op een andere dag/moment plannen.
9. Normaliter zou de Auditcommissie het begrotingsproces in een vergadering bespreken. Omdat de vergadering van 17 september op het laatste moment geen doorgang vond, is dit dit jaar niet gebeurd (alleen op afstand via de mail). Daardoor vond er geen “finetuning” plaats.

Aanbevelingen in proces:

1. In de begrotingsmarkt onderscheid maken tussen financieel georiënteerde vragen en beleidsinhoudelijk georiënteerde vragen.
2. Beantwoording (eerste ronde) schriftelijke vragen uiterlijk 17.00 uur op de dag vóór commissiebehandeling aanleveren.
3. Langere tijd voor commissiebehandeling reserveren.
4. Moment van vaststellen begroting dichter naar 15 november opschuiven.
5. De Auditcommissie te belasten met de inrichting van het begrotingsproces.